

Sarlós István megyénkben

Sarlós István, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Hazafias Népfrent Országos Tanácsának főtájtára tegnap megyénkbe látogatott. Szegeden, az MSZMP Csongrád megyei Bizottságán dr. Komócsin Mihály, az MSZMP KB tagja, a megyei pártbizottság első titkára fogadta. Sarlós István ezután részt vett és felszólalt a megyei pártvégrehajtóbizottság ülésén, amely a népfrentmozgalom VI. kongresszusa óta végzett és a VII. kongresszus előkészítésével kapcsolatos megyei tevékenységét tárgyalta meg.

Kitüntetés

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa dr. Fekete Károlynak, a Legfelsőbb Bíróság elnökhelyettesének több évtizedes munkaszorgalmi tevékenysége, valamint az igazságügy területén kifejtett eredményes munkássága elismeréseként, 60. születésnapja alkalmából a Szocialista Magyarországi Érdemrend kitüntetését adományozta.

A kitüntetést Traumann Rezső, az Elnöki Tanács helyettes elnöke pénteken, tegnap adta át. Jelen volt a kitüntetés átadásakor dr. Szilbereky Jenő, a Legfelsőbb Bíróság elnöke.

(MTI)

Az interferonról

Sajtótájékoztató

az Egészségügyi Minisztériumban

Az utóbbi hónapokban mindinkább az érdeklődés homlokterébe került az interferon nevű „gyógyszer” amely — bizonyos esetekben! — daganatos és vírusos betegségek gyógyítására használható. Magyarországon egyelőre nem alkalmazták. Előállítására, illetőleg gyártására irányuló kutatások azonban már jó ideje folyamatban vannak. Gyakorlati eredményekre azonban csak a távolabbi jövőben lehet számítani — mondták pénteken az Egészségügyi Minisztériumban tartott sajtótájékoztatóon.

Dr. Petrányi Gyula, az Egészségügyi Tudományos Tanács elnöke, dr. Eckhardt Sándor professzor, az Országos Onkológiai Intézet főigazgatója, és dr. Petrányi Nyi Győző, az Országos Haematológiai és Vértranszfúziós Intézet transzplantációs immunológiai osztályának vezetője válaszolt az újságírók kérdéseire. Mindenekelőtt elmondták: az interferon az emberi fehérjékből álló természetes, biológiailag igen aktív gyógyászati szer, hatása abban áll, hogy védelmet nyújt a daganatos betegségek és a vírusos fertőzések egy bizonyos csoportjával szemben.

Nem újkeletű felfedezésről van szó. Az interferont egy angol kutató fedezte fel több mint húsz évvel ezelőtt, majd egy finn tudós a 70-es évek elején olyan eljárást dolgo-

zott ki, amellyel a finn vér-ellátó központban már a gyakorlati gyógyászati alkalmazáshoz szükséges mennyiségű tudták előállítani. Egyetlen dózis előállításához két liter vére — ehhez pedig öt donorra — van szükség. A beteg kezelése több évet vesz igénybe, naponta három dózissal van szüksége. Nem nehéz utánaszámolni, milyen mennyiségű „nyersanyagból” vonható ki annyi interferon, amennyinek már gyakorlati jelentősége van. Jelenleg a világon összesen 400—500 beteg gyógyulását elegendő interferon áll rendelkezésre.

Ezerszeresére növelheti az interferon-termelést, ha tömegméretűvé tehető, hogy az emberi fehérvérsejtekben kivonják azokat a géneket, amelyekből az interferon származik, s átültetik bakteriumokba, úgy, hogy azok folytassák tovább a termelést. Ez azonban, mint a sajtótájékoztató erre felhívták a figyelmet nem megy máról holnapra, jóllehet már mutatkoznak a kezdeti eredmények.

A témához tartozik, hogy az interferon iránti érdeklődést különösképpen felfokozta az első szovjet-magyar közös ürrépülés, amelyek során — miként a világsajtó is hírül adta — a magyar űrhajós interferon-kutatási feladatokat is kapott. (MTI)

Konferencia

Az Eötvös Loránd Fizikai Társulat ifjúsági konferenciát rendezett tegnap, pénteken a Magyar Tudományos Akadémia Központi Fizikai Kutató Intézetében. A konferencia témája: A szilárdtestek kutatása.

Közlekedés, hírközlés

A magyar—jugoszláv közlekedési és hírközlési albizottság Keszthelyen tartotta 13. ülését. A két küldöttség, amelyet Urbán Lajos közlekedés- és postaügyi államtitkár, illetve Milenko Sikics jugoszláv szövetségi közlekedési és hírközlési miniszterhelyettes vezetett,

megtárgyalta az együttműködés eddigi eredményeit: a közös vasúti határállomások megépítésében végzett munkát, a kétoldalú és tranzit személy- és áruszállítási feladatok végrehajtását. Az albizottság megvizsgálta a közúti és légi szállítások javításának lehetőségeit is.

Újítási börze és kiállítás

Az egyes vállalatoknál már jól bevált újítások szélesebb körű megismerésére, átadására-átvételére teremtettséget kohó- és gépipari technika házában pénteken megnyílt I. budapesti újítási börze és kiállítás. A

szakszervezetek budapesti tanácsa szervezésében megrendezett börzére azért is nagy szükség van, mert az országos találmányi hivatal legutóbbi felmérése szerint az egyszer már bevezetett műszaki újításoknak, találmányoknak mindössze egy százaléka cserél gazdát, pedig ezek jó része másutt is hasznosítható lenne. Rendszeres cseréjük több száz millió forint megtakarítást jelentene a népgazdaságnak, hiszen csak a beküldött több mint 900 műszaki alkotás egyszeri bevezetése is 365 millió forint hasznót eredményez évente. Éppen ezért a börze ideje alatt külön szakmai napokat is tartanak, amelyen egy-egy ágazat képviselői közelebbről is megismerkedhetnek az őket érdeklő újításokkal.

A november 29-ig nyitva tartó kiállításon több mint 200 budapesti és vidéki vállalat 410 újdonságának modellje is látható.

Születésnap kiemelt

Seres Gyulát, a munkásmozgalom régi szegedi harcosát 70. születésnapja alkalmával tegnap, péntek délután vörös szegfűcsokorral, ajándékkal és a megyei pártbizottság üdvözlő levelével köszöntötte az MSZMP Szeged városi bizottságán Gyárfás Mihály, a megyei pártbizottság titkára és Török József, az MSZMP Szeged városi bizottságának első titkára.

A jó egészségű ünnepelt a BM nyugdíjasa, eredeti szakmája kőműves. 1931 óta tagja a pártnak, és vesz részt a munkásmozgalomban. Húsz éve pártcsoportvezető, ma is, mint a Belváros II. pártalapszervezet tagja.

A takarékoskosságnak kezdete

Gyermeknevelésről beszélgettek hozzáértő szakemberek: pedagógusok, orvosok, pszichológusok és mások. Valamelyikük megjegyezte, hogy a gyermek nevelése, gondozása már születése előtt elkezdődik. Minden bizonnyal így igaz, hiszen bármilyen példát analizálunk, kiderül, hogy nem csupán a születésig kell visszakanyarodnunk, hanem jóval hátrább. Ezek alapigazságok, éppen ezért érvényesek még a gazdasági életre is. Vegyük példának a takarékoskosságot, mely évek óta erősen foglalkoztat mindenkit. Gazdasági vezetők és politikusok takarékoskosságra szólnak föl bennünket — joggal, hiszen a világgazdasági viszonyok is erre kényszerítenek mindenkit. Hogyan és miként kezdjük el jobban takarékoskodni a gazdasági életben? Azt mondják, hogy ésszerűen kell gazdálkodni, mert az már eleve magában foglalja a takarékoskosságot is. Ezen sem szabad vitatkozni, mert teljes mértékben igaz.

Világgazdaságban az energiával bajlódunk legtöbbet, ebből logikusan következik, hogy az elsők között kell foglalkozni az energiatakarékoskossággal. Különösen aktuális ez ilyenkor, amikor egyébként is többet fogyasztunk belőle, hiszen meleg van, fűteni is kell. Nemrégiben tartották meg azt a szemináriumot, amelyen az energiatakarékoskossággal foglalkoztak. Az energiafogyasztásnak több ágazata szoba került, köztük a háztartásoké. Adatokkal bizonyították, hogy a háztartások villamosenergia-fogyasztása az összes energiafogyasztáshoz mérten is jelentősen növekszik. Minél fejlettebbé válik egy ország, minél magasabbra emelkedik a lakosság általános életszínvonala, annál több villamos

energiát igényel közvetlen környezetében, háztartásában.

Az összes villamosenergia-felhasználásból hazánkban a háztartások 17 százalékkal részesednek, de ez az arány erőteljesen növekvő, hiszen a nálunk fejlettebb műszaki, technikai színvonalon levő országokban ez az arány nagyobb. Az NSZK-ban például 27, az USA-ban pedig 30 százalékot tesz ki. Ezeket az adatokat korábban másodrendűnek értékelték, de amióta energiaválságot élünk, gyorsan reflektorfénybe került a háztartások villamosenergia-fogyasztása is. A takarékoskosságnak egyik módja volt az is, hogy ebben az esztendőben hazánkban is bevezették a nyári időszámítást. Ezzel jelentős villamos energiát takarítottunk meg. Egy jugoszláv közgazdász mondta, hogy ők már bányák, hogy nem követik a legtöbb európai ország példáját, de jövőre náluk is minden bizonnyal bevezetik a nyári időszámítást, s egy órával előre igazítják az órák mutatóját.

A Szovjetunióban ugyancsak azt tervezik, hogy 1981-ben bevezetik a nyári időszámítást, s április elsején egy órával előbbre állítják az órákat. Számítások szerint ezzel legalább 2 milliárd kilowattóra elektromos energiát takarítanak meg az országban. Már csak azért is érdekes ez a hír, mivel a Szovjetunió bőségesen rendelkezik villamos energiával, mondhatnánk azt is, hogy nincsenek rászorulva arra a 2 milliárd kilowattóra mennyiségre. Viszont az is régi igazság, hogy mindenki azzal takarékoskodhat, amije van. Az előbbivel ellentétben híradást is hallottunk. Az NDK-kormányja bejelentette, hogy jövőre nem vezetik be a nyári időszámítást. A döntést azzal indokolják, hogy az idejéig áttérő-süknek nem volt említésre méltó eredménye, nem hozott megtakarítást az ország energiafelhasználásában, sőt egyes esetekben még többletköltségeket okozott.

A hazai értékelések szerint nálunk érdemes volt az órákat előregazdálkodni, s jövőre is alkalmazni fogják a nyári időszámítást. A közgazdászok azonban aláhúzzák, hogy el-

sősorban ne az órák mutatóival közelítsenek a háztartások villamosenergia-fogyasztásához, hanem már a „gyermek születése előtt” próbálkozzanak a majdani energiafogyasztásra hatni. Hivatkozhatnánk a fejlett ipari országokra, ahol az energiaválság kirobbanásakor számos intézkedést tettek, s a háztartási készülékeket eleve úgy tervezték, hogy azok kevesebb energiával működjenek. Mivel a háztartási készülékek élettartama nem oly hosszú, mint például az ipari berendezéseké, így az itt megvalósításra kerülő energiaraionalizálási program is hamarabb érvényesülhet. Érdemes néhány adatot is közreadni ennek bizonyítására: az USA-ban a legtöbb háztartási berendezés energiafogyasztásának mérséklésére legkevesebb 20 százalékot határoztak meg. Ennél is figyelemre méltóbb eredményeket értek el az NSZK-ban, ahol az elmúlt tizenöt év alatt mosógépeknél 60 százalékos, forróvíz-tárolónál több mint 30, villamos tüzhelyeknél 25, hűtőgépeknél 24 százalékos energiamegtakarítást értek el, s a fejlesztést nem hagyták abba.

Mi jelentős lépéshátrányba kerülünk, bár ami késsik, az még nem múlt el, — szokták mondani. Ebben az évben meg is jelent a két minisztériumunk közös rendelkezése, amely tartalmazza a villamos háztartási készülékek energiaküszöb-paramétereit. Úgy tervezik, hogy külön hitelt nyújtanak azoknak, kik olyan készülékeket terveznek és gyártanak, melyeknek energiagénye mérsékeltebb a réginiél, s minden tekintetben fölzárkózik a világszínvonalhoz.

A takarékoskosságnak kezdete valahol ennél a pontnál leledzik, a vállalati tervezés, az elhatározás stádiumában. S itt található az a kiindulópont is, amely a leendő exportnál meghatározó szerepet játszhat. Külkereskedő mondta egy szegedi gépészmérnöknek, hogy a vásárló első kérdő mondata manapság így hangzik: — mennyit fogyaszt? Nehogy félreértsék, nem a kereskedő ital- és ételszükséglete felő érdeklődött, hanem a fölknált berendezések étvágyára volt kíváncsi.

Gazdag István

A magyar és a szovjet írószövetség együttműködése

Pénteken Budapesten Doboz Imre, a Magyar Írók Szövetségének elnöke és Szergej Szartakov, a Szovjetunió Írószövetségének titkára aláírta a két szövetség 1981—85-re szóló együttműködési programját. Az esemény alkalmából Garaj Gábor Kossuth-díjas költő, az írószövetség főtájtára nyilatkozatot adott. A többi között megállapította:

— A szovjet és a magyar írószövetség közötti együttműködés az utóbbi évtizedekben különösen megerősödött, sokrétűvé vált. Kialakultak az olyan fórumok, amelyek együttes céljainkat szolgálják, így például közös megbeszéléseken kidolgozzuk egy-egy kéteves munkatervünket, s rendszeressé váltak a szépirodalom fordítására és kiadására alakított vegyes bizottság ülései. A két ország alkotói kölcsönösen meghívjuk egymás kongresszusaira, irodalmi évfordulókat megünneplésére.

Együttműködésünkben új színteret jelentett az a néhány éve megkezdett folyamat, amelynek során magyar

írók a Szovjetunióban szerzett tapasztalataik, szovjet alkotók pedig Magyarországon szerzett elméneik alapján közös kötetben jelentették meg műveiket. Közvetlen kapcsolatok alakultak ki az irodalmi napilapok és folyóiratok között is.

— A most aláírt, öt évre szóló együttműködési programunkban is megfogalmaztuk, hogy a szovjet és a magyar írószövetség közötti együttműködés továbbfejlesztése elvi jelentőségű. A kommunista és a szocialista építés nagy feladatai megoldásának jelenlegi időszakában fokozódik a szovjet és a magyar írók közötti alkotói kapcsolatok további elmélyítésének a jelentősége. Továbbra is rendszeresen megtartjuk együttes üléseinket, konzultációinkat, amelyeken megvitátjuk az együttműködés legfontosabb kérdéseit.

Az írók további lehetőséget kapnak arra, hogy huzamosabb ideig tartózkodjanak egymás országaiban.

(MTI)

Emlékezés Weiner Leóra

Hagyomány folytatása

Weiner Leó nevét viseli péntek óta a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola egyik tanterme. Bensőséges ünnepségen leplezték le a róla elnevezett teremben a kiváló komponista és zenepedagógus mellszobrát, Rieger Tibor szobrászművész alkotását. Ezzel folytatódott az a kedves hagyomány, amellyel a főiskola emléket állít egykori nagyjainak. Bartók Béla és Hubay Jenő, a zeneművészeti főiskola volt igazgatói után most

már Weiner Leó nevét is őrzi terem a zeneakadémia épületében. A kilencvenöt esztendője született, és húsz éve elhunyt Kossuth-díjas művész fél évszázadon át volt a főiskola tanára.

A terem — és szoboravató megemlékezésén Lukács Pál, a főiskola rektorhelyettese méltatta Weiner Leó munkásságát és felcsendült a nagy zeneszerző G-moll vonóstríójának első tétele a főiskola növendékeinek tolmácsolásában. (MTI)

Képünkön (balról jobbra): Török József, Seres Gyula és Gyárfás Mihály